

საქართველოს საპატიოარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის
სახელობის ქართული უნივერსიტეტის ქართველოლოგიის ცენტრის
პირველი საერთაშორისო კონფერენცია თემაზე:
„ქართველოლოგიის აქტუალური პრობლემები“

25-26 ნოემბერი, 2011 წელი

მ ე მ ო რ ა ნ დ უ მ ი

ყველა ერს, ეთნოსსა თუ ეთნიკურ ჯგუფს აქვს უფლება, ამომ-წურავი ინფორმაცია ჰქონდეს საკუთარ ენობრივ, ეთნიკურ, სახელმ-წიფოებრივ თუ კულტურულ ისტორიაზე. ობიექტური ჰუმანიტარული მეცნიერება ქმნის ხალხთა და სახელმწიფოთა შორის შშვიდობის ურყევ საძირკველს, პოლიტიკური მიზნებით დეფორმირებული „მეცნიერება“ კი - ომის იდეოლოგიას. ფაქტია, რომ სხვადასხვა მიმართულების ტენდენციურმა სამეცნიერო დებულებებმა დიდად ავნო მსოფლიოს ყველა - მრავალრიცხოვან თუ მცირერიცხოვან - ხალხს, მათ შორის, კავკასიელ ერებსაც. ჰუმანიტარული მეცნიერება მშვიდობაზე უნდა იყოს ორიენტირებული და არა დაპირისპირების პრივაცირებაზე.

დიდ იმპერიას აქვს შთამბეჭდავი რესურსები, თავისი ინტერესების შესაბამისად დაგეგმოს და მართოს მეცნიერება დაპყრობილი მცირერიცხოვანი ერების შესახებ. სამწუხაროდ, ამგვარ ზემოქმედებას ვერ ასცდა ვერც ქართველოლოგია.

სხვა მეცნიერებების მსგავსად, ქართველოლოგია ინტენსიურად ვითარდება ბოლო ორი საუკუნის მანძილზე; ამ პერიოდში საქართველო მეტწილად ანექსირებული იყო რუსეთის იმპერიის მიერ; შესაბამისად, ქართველოლოგიის დაგეგმვისა თუ განვითარებისადმი მკაფიოდ ჩამოყალიბდა რაღიკალურად განსხვავებული ორგვარი მიღვომა:

1. იმპერიის გეოპოლიტიკურ ინტერესებზე ორიენტირებული კვაზიქართველოლოგია;

2. ქართველი ერის სასიცოცხლო ინტერესებზე ორიენტირებული მეცნიერული ქართველოლოგია.

ქართველოლოგიისთვის დღეს განსაკუთრებით აქტუალურია რუსეთის იმპერიის მიერ შექმნილი ისტორიულ-ტერიტორიული იდეოლოგიების, მცდარი ეთნოკვალიტეტიკაციებისა და ფსევდომეცნიერული ლინგვისტური რუკების კრიტიკული ანალიზი; ასევე, აუცილებელია, აფხაზი, ოს და სხვა მეცნიერებთან ერთად ერთობლივი კვლევების განხორციელებით, ენათმეცნიერების, ისტორიოგრაფიის, ეთნოლოგიისა და სხვა მომიჯნავე დარგების გათავისუფლება იდეოლოგიზებული დებულებებისგან.

საბჭოთა იმპერიის დაშლის შედეგ კავკასიის ხალხებისთვის ახალი შესაძლებლობები გაჩნდა. მეცნიერებმა, ერთობლივი კვლევებით უნდა შექმნან მყარი საფუძველი, რომ კავკასია-წინა აზიის რეგიონის ერებმა თუ ეთნოსებმა ობიექტურად აღიქვან თავიანთი ენობრივ-ეთნიკური მეობა, უკეთ დაინახონ ერთმანეთი. 2011 წლის 25-26 ნოემბრის ქართველოლოგიურმა საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციამ ამ მიმართულებით ერთ მოკრძალებული ნაბიჯი გადადგა.

მეცნიერული ქართველოლოგია სხვადასხვა ქვეყნის მკვლევართა საინტერესო ასპარეზიად უნდა იქცეს. განსაკუთრებით, კავკასიის რეგიონის სახელმწიფოებში - საქართველოში, აზერბაიჯანში, სომხეთში, თურქეთში, რუსეთში/ჩრდილო კავკასიაში, ასევე, ირანში მოღვაწე ქართველოლოგებს /კავკასიოლოგებს, შეუძლიათ, ერთობლივი კვლევებისა თუ სამეცნიერო ფორუმების ორგანიზებით გააქტიურონ ლინგვისტური, ეთნიკური და კულტუროლოგიური კვლევები ქართულ-ჩრდილო-კავკასიური, ქართულ-სომხური, ქართულ-თურქული, ქართულ-აზერბაიჯანული, ქართულ-ირანული ისტორიული ურთიერთობის მიმართულებით; სწორედ ერთობლივი სამეცნიერო პროექტების განხორციელება ხელს შეუწყობს კავკასიაში მოსახლე საზოგადოებებს შორის მშვიდობისა და ურთიერთპატივისცემის შეუქცევადობას.

**Saint Andrew the First-Called Georgian University of the Patriarchate
of Georgia**

**The First International Conference of the Kartvelology Centre:
„Actual Problems of Kartvelology“**

November 25-26, 2011

M e m o r a n d u m

Every nation, ethos or ethnic group has the right to have exhaustive information on its own linguistic, ethnic, state and cultural history. Objective humanitarian science creates a firm foundation for peace between peoples and states, whereas „science“, deformed by political purposes, creates a war ideology. It is fact that biased scientific provisions of different directions greatly harmed all big and small nations of the world, including the Caucasian peoples. **Humanitarian science should be oriented towards peace and not towards provoking confrontation.**

A great empire has impressive resources for planning and managing according to its own interests science on the conquered small nations. Unfortunately, Kartvelology could not have escaped such impacts either.

Like other disciplines, Kartvelology has developed intensively during the last two centuries. Over that period Georgia was mostly annexed by the Russian Empire; respectively, two radically different approaches towards planning and development of Kartvelology have clearly taken shape:

- 1. Quasi-Kartvelology oriented towards the geopolitical interests of the empire;**
- 2. Scholarly Kartvelology oriented towards the vital interests of the Georgian nation.**

At present it is especially urgent for Kartvelology to offer critical analysis of the historical-geographical ideologemes, false ethnic qualifications and pseudo-scholarly linguistic maps, created by the Russian empire. It is also necessary to liberate linguistics, historiography, ethnology and other neighbouring branches from ideologized provisions by means of implementation of joint research with Abkhazian, Ossetian and other scholars.

After the collapse of the Soviet empire, new opportunities emerged for the peoples of the Caucasus. Scholars should create a firm foundation in order that the nations and ethnoses of the Caucasian-Western Asian region **perceive objectively their linguistic-ethnic identity and see each other better**. The international Kartvelological scholarly conference, held on November 25-26, 2011, took a modest step in this direction.

Scholarly Kartvelology should turn into an interesting arena of researchers of various countries. Especially Kartvelologists/Caucasologists working in the states of the Caucasian region - Georgia, Azerbaijan, Armenia, Turkey, Russia/North Caucasus as well as Iran - by organization of joint research and scholarly forums, are able to activate linguistic, ethnic and culturological studies in the direction of Georgian- North Caucasian, Georgian-Armenian, Georgian-Turkish, Georgian-Azerbaijanian and Georgian-Iranian historical relationship. Exactly implementation of joint scholarly projects will facilitate peace and mutual respect between communities living in the Caucasus.

კრებული გამოსაცემად მომზადდა
საქართველოს საპატრიარქოს
წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის
ქართული უნივერსიტეტის
ქართველოლოგიის ცენტრში